

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

EGY ÓRA . . . K 15.—
NEGYED ÉVRE K 45.—
FÉL ÉVRE . . . K 90.—
EGÉSZ ÉVRE . . K 180.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvek 92. és 57. §. II. pontja értelmében, a hadsereg birtosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszán elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területek tekintetű:

1. Rend ellenzögeknek lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélküli nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. káromlást, elterjesztést, beszédet foglalkoznak bármely módon igaz vagy képzelt híreket, vagy relatív meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregre vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találatosak, komoly megindokolás nélküli, vagy tologgató, káromlást foglalkoznak és nem foglalkoznak tisztelősen tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal foglalkoznak illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet ír, vagy valamilyen módon más módon által elbeszélnek vagy levelet írnak az egyik helyről a másikra az illető;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen létezik;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkos vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történet kiderített helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal foglalkoznak illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélküli megmérgezés, vagy megfertőzés, károsítás, forrásszűrés, bármely folyó vagy álló víz, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni foglalkoznak a parancsnokság által kiadott rendelkezéseket;

j) azok, akik kivesszik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közebe lépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megzavarják az egyik leosztást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelkezést végrehajtást.

2. Ha az ellenzögek

bármelyképpen lesznek meggyőzve:

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, akik az utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i), j) és k) pontokban foglaltak ellenzögekkel a hadbíróvezérek által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

Működés a fent említett tettek közt valamelyik közhatalom vagy állami szándékkal lesz vértelmezve, a háború alatt már éltben lévő törvények szerinti lesznek meggyőzve.

3. A rendelet ellenzögeknek a meghatalmazást kizáró birtokok hadbírók, táborparancsnokok, — csendőrszolgák és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, személynél lehet lapok által lesz kihirdetve, ki lesz rácsúrtva minden közlésben, hadbíróvezérek, hadbírók, hadbíróvezérek, táborparancsnokoknál, csendőrszolgák, ki lesz kihirdetve dobszó által is.

E rendelkezések megtartását jegyzőkönyvvel állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal a csak azon személyek lesznek meggyőzve, akik a három nap után ezek büntetve.

5. A 21. és 25. sz. rendelet hatálya alatt, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál. Nagyszombat, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka: **Mardarescu tábornok.**

Vezérkari főnök:

Panaltescu tábornok.

Ordonanta No. 35. din 13. Ianuar 1920.

Noi „Comandamentul Trupeilor din Transilvania”, pe baza articolului 32 si 57 din titlul 2 aditional Codul Justitiei Militare, Ordonam:

1. Trecerea cu coroane nestampilate peste Tisa, in mod clandestin este interzisa.

2. Trecerea cu coroane nestampilate este ingadnita numai acelora, care au Autorizatia Comandamentului Zonei Militare, in care sa va specifica, suma ce se poate introduce, numai pentru plata cerealelor si alimentelor aprobate pentru Orasul Budapesta, Aceasta autorizatie, va fi vizata la punctul de trecere, si este valabila numai pentru o singura trecere.

3. Contravenientilor, cari vor trece in mod clandestin coroane nestampilate in Zona Militara, li se vor confisca sumele si vor fi pedespti cu inchisoare dela o luna pana la un an. Judecarea contravenientilor intra in competenta Pretorului militar.

4. In cazul de se constata, ca contravenientii pe langa ca au trecut in Zona militara ei coroane nestampilate, sa mai face vinovat si de fapful ca au trecut aceste coroane in scop de propaganda, sau pentru alte motive tinand a unglii contra sigurantei Statului, li sa vor confisca sumele, iar acestia vor fi trimisi in judecata Curtilor Martiale.

Aceasta Ordonanta devine executorie, trei zile libere dela publicarea ei. Comandantul Trupeilor din Transilvania. Generalul **Mardarescu.**

p. conformitate Seful Biroului Informatii Diviza 20 Locotententul **Zegreanu M.**

35. sz. Rendelet. 1920. január 13.

Mi, „Az Erdélyi Csapatok Parancsnoksága”, a katonai büntető törvénykönyv a 32. §. és 57. §. alapján elrendeljük a következőket:

1. A Tiszán átkelni titokban lebélyegzetlen koronákkal szigorúan el van tiltva.

2. Lebélyegzetlen koronákkal csak azoknak van megengedve, akik erre engedélyt kapnak a „Katonai Zóna Parancsnokságtól”, amely igazolványban meg van jelölve, az összeg, amelyikkel meg lesznek fizetve, a Budapest város részére engedélyezett élelmiszerek. Ezek az igazolványok az „átkelési helyen” láttamozva lesznek és csak egy átkelésre érvényesek.

3. Akik ez ellen vétkeznek és akik lebélyegzetlen pénzt hoznak a katonailag megszállott területre, 1 hónaptól egy évig terjedő elzárással lesznek büntetve, — és a pénz fölök elko-

boztatik. — Az ítékezés joga a katonai bíróságot (Pretoratust) illeti.

4. Abban az esetben, hogyha az ember megállapított, hogy nemcsak hogy lebélyegzetlen pénzt hoztak át engedély nélkül, hanem ez által titkos propagandát szolgálnak, vagy bármely más, ami az állam biztonsága ellen irányul, a pénzüket el lesz kobozva és az ügyük a „Hadbírószághoz” lesz átadva.

E rendelet hatályba lép a kihirdetés után 3 nap múlva.

Az erdélyi csapatok parancsnoka:

Mardarescu, tábornok.

A fordítás hitelűl:

M. Zegreanu, főhadnagy
0. hadosztály információs iroda főnöke.

Ullmann Salamon ügye

Mint értesülünk, Ullmann Salamon urnak ügye, ki azzal gyanúsított, hogy egy nagyobb mennyiségű cukorkának Nagyváradra való kicsempészését kísérte meg, ügyemegvizsgálattal, beigazolást nyert, hogy semmiféle törvénybe ütköző cselekményt el nem követett. Ennek folytán az ügy megszüntetett, irattárba helyezte az az óvadék részére kiadott.

Folytatolagos felhívás.

A katonailag megszállott terület parancsnokságának rendelete folytán felszólítottak, hogy a Piac-utca 41. sz. alatt l. emelet (enti hadbírószágnál tárgyaláson 101-161 150-ig január hó 14-én, 151-161 200-ig január hó 15-én, 201-161 250-ig január hó 16-án, 251-161 300-ig január hó 17-én minden nap d. e. 10 órakor személyesen jelenjenek meg, ellenkező esetben elővezetettnek és meg nem jelenésük miatt külön büntetéssel lesznek sújtva.

J a n u á r h ó 14.

101. Nagy János Török Bálint u. 25., 102. Horváth Antal Hadházi-u. 15., 103. Szabó József Bajai Ezsaiás-u. 3., 104. Láber Mihály Tompa Mihály-utca 6., 105. Király Béla Csemete-u. 7., 106. Tan Lajos Barca-u. 15., 107. Dr. Lantos Agoston Rákóczi-u. 12., 108. Faragó Andor Varga-u. 29., 109., Fencsi István Legányi-u.

31., 110. Vig Imre Börsödményi-u. 30., 111. Barta Sándor Miklós u. 39., 112. Baumann Vilmos Teleki-u. 76., 113. Dr. Müller Ottó Kigyó-u. 9., 114. Lengyel László Piac-u. 75., 115. Kondor János Teleki u. 64., 116. Suti Lajos Vár-u. 8., 117. Pogány Mihály Monostori-u. 1., 118. Mester István Domb u. 8., 119. Mórász Sándor Varga u. 10., 120. Jaga János Károly Ferenc József u. 15., 121. Papp Jenő Hatvan u. 1., 122. Barta János Sas u. 11., 123. Farkas Géza Bathányi u. 22., 124. Fodor János Miklós u. 37., 125. Vertesi Bálint Széchenyi-u. 15. 126. Hankó János Rudolf u. 8., 127. Krupa István Bujdosó-u. 15., 128. Gehl György Vár-u. 8., 129. Hetesi Károly, 130. Barány Sándor Csapó-u. 22., 131. Uray Sándor Kossuth-utca 75., 132. Nagy István Kossuth-utca 75., 133. Benigny Gyula, 134. Dr. Bessenyei Lajos Huszar u. 3-b., 135. Révész Lajos Széchenyi-u. 43., 136. Dr. Fricz József Mester u. 35., 137. Debreczeni Ferenc Fűvészkeret-u. 3., 138. Csűrös Béla Darabos-utca 56., 139. Varga Gyula Zöldfa-u. 2., 140. Karai Sándor Péterfia-u. 17., 141. Dr. Váradi Sándor Péterfia-utca 29., 142. Kelemen Ernő Rakóczi-u. 22., 143. Dr. Olán Lajos Miklós-u. 40., 144. Dr. Gyöngyösi József Zöldfa-u. 4., 145. Mátrai Imre Varga u. 19., 146. Dr. Homola László Péterfia-u. 15., 147. Dr. Nagy Zoltán Rakóczi-u. 60., 148. Makádi Lajos Kerponai-u. 8., 149. Elrető Albert Péterfia u. 30., 150. Szeghi János Széchenyi-u. 29.

Január hó 15.

151. Nagy Antal Hajó-u. 6., 152. Bordan Károly Jókai-u. 30., 153. Csaki János Kőcsér-u. 20., 154. Papp Sándor Csapó-keret Mol-u. 43., 155. Kereszturi Bene Széchenyi-u. 9., 156. Szabó Sándor Homok utca 105., 157. Kovacs József Kut-u. 5., 158. dr. Rutka Ferencz Verdoczi u. 12., 159. Kovacs János Jókai-u. 62., 160. Juhász Béla Pacsirta-u. 41., 161. Szivasi Sándor keresk. iskolai tanuló. 162. dr. Vas Károly Simonffy u. 2., 163. Csapo Laszlo Kigyó u. 33., 164. Szabó József Csapo-u. 11., 165. Harkányi Ede Arany-u. 3., 166. Urbanovics Miksa Miklós-u. 27., 167. Mauk József Szent Anna-u. 5. 168. Nagy Kálmán Kigyó u. 12., 169. dr. Horváth Karoly kiraly u. 6., 170. dr. Gyulai László Piac-u. 6., 171. Kovacs Istvan Busi-u. 16., 172. Pappoczi Miklós Hatvan-u. 60., 173. Balazs Sándor Ovoda-u. 11., 174. Bruckner Imre Kossuth-u. 43., 175. dr. Derekszy Istvan Deak Ferenc-u. 12., 176. dr. Kiss Gyula Bathányi u. 7., 177. Gazdag Pál Varga-u. 23., 178. Drozai Kálmán mav. lömervő, 179. Kolonics Béla Teleki-u. 102., 180. dr. Varga Laszlo Vigkedvő Mihály-u. 27., 181. Bereszy Mihály Csapo u. 71., 182. Puskas János Teleki u. 13., 183. Kosta Géza Piac-u. 30., 184. Reich Antal Török Bálint-u. 20., 185. Boróás Pál Varga-u. 9., 186.

Vecsei István Teleki-u. 46., 187. Kovács Mihály Ótmalom-u. 1., 188. Grünfeld Vilmos Péterfia-u. 11., 189. dr. Széll Kálmán Király-u. 5. 190. Varga Endre Vigkedvő Mihály-u. 27., 191. Hegedüs Mihály Varga-u. 23., 192. Révfi Károly Szent Anna-u. 50., 193. dr. Bika Tibor Kossuth u. 71., 194. Csiki Nándor Kossuth-u. 69., 195. dr. Milökker Rezső Piac-u. 24., 196. Hegedüs Lajos József kir. herceg-u. 35. 197. Zöld József Bethlen-u. 53., 198. Nagy Dániel Mester-u. 3., 199. Csáthy János Atilla tér 5., 200. Csáthy Kálmán Hatvan-u. 27.

Január hó 16.

201. dr. Lintner Sándor Péterfia u. 21., 202. Gaál Miklós Szent Anna-u. 22., 203. Szilávik Antal Piac-u. 28/c., 204. Nádler Miklós Darabos-u. 22., 205. Kutassi József Nyomató-u. 7., 208. dr. Sámli László Bathányi-utca 16., 209. Törpái Béla Péterfia-u. 34., 210. Szabó Emil Timár-u. 9., 211. Szilágyi Zoltán Kossuth-u. 28., 212. dr. Ujfalusi Géza Egyház-tér 5., 213. Brauh László Vár-u. 4., 214. dr. Zvér István Kazinci u. 10., 215. Rácz István Busi-u. 19., 216. dr. Osváth Ferenc Hunyadi-u. 5., 217. szentpéteri Ferenc Darabos-u. 35., 218. dr. Füstös Lehel Honvéd-u. 24., 219. Slobosi István Kossuth-u. 12., 220. Cs. Varga Antal József kir. herceg-u. 36., 221. Kubanich József Bobos 7., 222. dr. Kathy Márton Városi köz-kórház., 223. Enyiczki János., 224. dr. Komlóssy Pál Kossuth-utca 45., 225. dr. Tóth Lajos Zapolya u. 7., 226. dr. Papp Lajos Kossuth-u. 20., 227. Tóth Gyula dr. Bathányi u. 12., 228. dr. Roncsik Jenő Egyháztér 5., 229. Balta János Loránffy u. 17., 230. Biró Lajos Darabos-u. 59., 231. Tóth Béla Rakóczi-u. 10., 232. Szabó Tibor Kimizsi-u. 42., 233. Földi Imre Csonka-u. 8., 234. Szilágyi Márton János-u. 41., 235. dr. Szabó Gyula Péterfia-u. 12., 236. Vas János Baraa-u. 10., 237. dr. Kelemen Ferenc Péterfia-u. 69., 238. Péstös László dr. Nyil u. 35., 239. Kaderasz Gyula Rakóczi u. 35., 240. H. Kiss József Egyháztér 10., 241. Poroszlai László Hunyadi-u. 3., 242. Nyiri Géza Péterfia-u. 16., 243. dr. Tarr Lajos Kut-u. 96., 244. Péntek László Kigyó-u. 45., 245. Kánya Márton István-ut 14., 246. Nagy Gyula Csapó-u. 48., 247. Kovács László Csokonai-u. 46., 248. dr. Boldisár Kálmán Nyomató-u. 16., 249. Hercezeg János Erős Lajos-u. 18., 250. Tiszay Zoltán Teleki-u. 17.

Január hó 17.

251. Menyhért József Szegfő-u. 5., 252. Seppel Béla Gólya-u. 4., 253. Bagi Endre Egymalom u. 6., 254. Tóth István Varga-u. 45., 255. Kánya Lajos János-u. 98., 256. Uszka János Hortobágyi-u. 13., 257. Nagy Samuel Timár-u. 40., 258. Nagy Imre Pesti u. 75., 259. Molnar Mihály Nyugoti-u. 34., 260. Igódy Kálmán Apafi-u. 28., 261. Munkácsi Ferenc Mihály-u. 62., 262. Szabó

Imre Garai-u. 18., 263. Nagy Sándor Maróthy György-u. 13., 264. Tonheisser Elemér Kossuth-u. 20., 265. Kubinyi Mihály Baross-u. 1., 266. Szécsa Lajos Rigó-u. 17., 267. Nagy János Hódházi u. 7., 268. Kiss István Hadházi-u. 37., 269. Kiss Lajos Miks Kelemen-u. 23., 270. Kulcsár Sándor Klapka-u. 26., 271. B. Nagy Gábor Bathányi u. 3., 272. Ambrózy János Nap-u. 6., 273. Szőlősi Ferenc Miken Kelemen u. 33., 274. Dörrier János Kandia-u. 14., 275. Pápai Sándor Nyil-u. 111., 276. Szűcs Ferenc Gyöngyvirág u. 8., 277. Simon Antal Kut'u. 6., 288. Kiss Sándor Ujvárosi-u. 37., 279. Erdei János. 280. Fekete Béla, 281. Nagy Béla, 282. Ifj. Molis Mihály Timár u. 38., 283. Fekete László

Homok-u. 84., 284. Materai Károly Hajó u. 14., 285. dr. Szatri Lajos Hortobágy-u. 13., 286. Hercz Károly Bocskai-tér 4., 287. dr. Lengyel Károly, 288. Bocsó Pál Szent Anna-u. 45., 289. Paulovics Pál Széchenyi-u. 23., 290. Fidorusz József Arany János-u. 57., 291. dr. Sziankó Gyula Keleti u. 9., 292. Kusztler Imre, 293. Papp Antal Király Ferenc u. 92., 294. Bordács Károly Poroszlai u. 46., 295. Kovács István Ajtó-u. 10., 296. Szabó Gyula Nap u. 2., 297. Veres József Domahidi u. 6., 298. Bényi Gábor Burgondia-u. 16., 299. Pótló Gáza Hunyadi-u. 24., 300. Csuk Lajos Péterfia-utca 42.

Debreczen, 1920 január hó 12. Rendőrőrkapitány.

A magyar választási harcok

Bécs, január 13. A Neue Freie Presse jelenti: A magyar választásokkal mindig jellemező hevesességgel indultak meg a választási küzdelmek Magyarországon meg nem szállított területén. A keresztény nemzeti egyesülés pártjaival szemben elszántan vette fel a harcot a kisgazdapárt csaknem minden kerületben és erősen dolgoznak a demokraták és a szocialisták is, hogy a keresztény blokk és főként a Friedrich antiszemita pártja által felidézett osztály és felekezeti gyűlölettel szemben a mai szomorú magyar viszonyok között olyan komolyan és demokratikusan gondolkozó férfiak jussanak a nemzetgyűlésre, akik nem tovább rombolni, hanem építeni akarnak a megmaradó Magyarországon. Ezek a demokratikus képviselőjelöltek

hanem arról, hogy megfeszített szorgalommal, tudással, az erők egyesítésével kell a háború, forradalom és proletárdiktatura által elpusztított gazdasági, pénzügyi és kulturális magyar érdekeket újra megteremtetni.

Huszar miniszterelnök az erők egyesítéséről.

És mert Huszár miniszterelnök látja, hogy a magyar nép nagy része is ennek a józan iránynak kezd hite lenni és a. osztály- és felekezeti harcra lazítok ellen fordul, programbeszédében maga is a kiengesztelődes hangjait hallatja, amint beszédének következő része bizonyítja:

— Nekünk a békére szükségünk van, azt meg is fogjuk kötni. Azt szeretném, hogy menten minden karos optimizmustól mi komolyan egyesítsük erőnket és dolgozzunk

Amor személyek, akik hamis híreket terjesztenek, az országban levő rendeletet értelmében szigorúan büntetendők.

a jövőért, míg a mai békekedelgatusaink odakünn tárgyalnak a nemzet és az ország sorsáról. Kimondom őszintén és nyíltan, hogy fáj nekem látnom, hogy táncolni tudnak Budapesten.

— A nemzetgyűlésnek az ösztetelétől függ minden. Arra szólítom fel pártkülönbességeitől Magyarországon választóközönséget, hogy ezen a választáson ezt tekintse mindanekelet és csak azokat a férfiakat küldje a nemzetgyűlésbe, akik ennek a nagy hivatásnak megfelelnek.

— Nekünk még a saját táborunkon kívül is keresztünk kell azokat az egyeneket és keresztünk kell azokat a tényezőket, akik az építést képviselik ebben az országban és a mi bábcs, higgadt és mérsékelt józan reformpolitikánkkal meg kell győződnünk őket arról, hogy nekik is a mi táborunkban van a helyük!

A kisgazdapárt a választásokon

A kisgazdapárt nem volt hajlandó a választókerületek felosztására nézve a keresztényblokkal egyezséget kötni, hanem

Bardách Dezső gyógyszer-tára a „Nap“-hoz Debreczen, Ferencz Jozsef-ut 1. sz. Alapított 1829.

Az összes gyógyszerek, kötszerek, gyógyszerkülönlegességek, vegyszerek, kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek s cosmetikai cikkek teljesen felszerelt legnagyobb raktára.

1920. január 14.
 Önállóan erőse...
 Ngyatádi S...
 meggyógyve...
 Szabó Istv...
 xgital, hogy...
 kisgazdapárt...
 Aladar kilenc...
 volcra utavo...
 Haves-, Zemp...
 gyk gazdakö...
 les tartott, m...
 hogy minde...
 jelöltet támog...
 déli kerületi...
 jelöltet, miut...
 gróf vállalta
 Revolve...
 Fried...
 A hadügy...
 Budapest...
 Távirati Ügy...
 Weltne...
 ciádemokrat...
 tet követett...
 van hadügy...
 rich sérteties...
 letartottattá...
 A Dacia T...
 tése kevés...
 Jakab, aki...
 kik áltása...
 hoz csatlak...
 saság össz...
 menekült és...
 dott; semm...
 közölte, hog...
 volna Buda...
 Az áld...
 és
 Megh...
 Január 8...
 lepi lakos...
 hoz ket jó...
 be. Az egy...
 dával, hog...
 lopási ügy...
 a velejött...
 el. bilmone...
 sának ada...
 október 20...
 nevű fia e...
 korona ér...
 A delek...
 I-tól hog...
 latkozott...
 koránát a...
 m-rt beis...
 tolvaj F...
 nus volt...
 s ezért a...
 aláírását...
 gondolkoz...
 két ismer...
 F. I. sz...
 zása után...
 es jelenté...
 A rendőr...
 detektive...
 másnap...
 jelenjék.
 Másnap...
 retlen gy...
 I.-hez és...
 nyilatkoz...
 előlépett...
 meglepett...
 zolásra s...
 hogy az...
 fogalkoz...
 Cip...

önállóan erősen veszi fel velük szemben a mérközést mindenütt. Nagyatádi Szabó István Somogy megyében, sokorópátkai Szabó István Győrmegegyében azt állítja, hogy minden körülményben kizsárolást választanak. Balla Aladár kilencven pártszaggal Miskolcra utazott, ahol Borsod-Abaúj-Zemplén- és Abaujmegyeiek gazdasági helyzetét tárgyalták, amelyen elhatározták, hogy mindenütt kizsárolást jelöltek támogatnak. Csak Miskolc déli kerületében nem állítanak jelöltek, miután Andrássy Gyula gróf vállalta a mandátumot.

Revolvermerénylet Friedrich ellen

A hadügyminiszterpórtetlen maradt

Budapestről jelelti a „Dacia” Távirati Ügynökség: Weltner Jakab ismert szocialdemokrata revolvermerényletet követett el Friedrich István hadügyminiszter ellen. Friedrich sértetlen maradt. Weltner letartóztatott.

A Dacia T. Ü.-nek ez a jelentése kevésbé valószínű. Weltner Jakab, aki a proletárdiktatura kikáltása után a kommunistákhoz csatlakozott, a tanácsköztársaság összeomlásakor Bécsbe menekült és azóta ott tartózkodik; semmiféle tudósítás nem közölte, hogy Weltner visszatért volna Budapestre.

Az áldetektív és az álkárosult

Meghívult zsarolási kísérlet

Január 8-án F. J. Barsnai-telepi lakos, vasuti alkalmazottnak két jól öltözött ur állított be. Az egyik közölte a házigazdával, hogy ő detektív, aki egy lopási ügyben nyomoz, amelyet a velejött ur karára követtek el. Elmondta, hogy nyomozásának adatai szerint a múlt év október 26-án F. I.-nek László nevű fia ellopta a károsult 2400 korona értékű csomagját.

A detektív azt követelte F. I.-től, hogy írjon alá egy nyilatkozatot, amely szerint a 2400 koronát a károsultnak kifizette, mert beismeri, hogy fia volt a tolvaj. F. I.-nek azonban gyanús volt a két ur viselkedése ezért a nyilatkozatot azonnali aláírását megtagadta és egy napi gondolkodási időt kért, amit a két ismeretlen meg is adott.

F. I. az ismeretlenek távozása után a rendőrségre sietett és jelentést tett a történetéről. A rendőrségtől Pataki Gyula detektívet küldtek ki, hogy a másnapra kiűzött találkán megjelenjenek.

Másnap délután a két ismeretlen gyanútlanul beállított F. I.-hez és követelte most már a nyilatkozat aláírását. Ekkor előlépett Pataki detektív és a meglepetten dadogó urakat igazolásra szólította fel. Kiderült, hogy az áldetektív Nagy Imre foglalkozás nélküli irnok, az ál-

károsult pedig Ambrózi Aladár szü. és foglalkozás nélküli irnok. A két zsaroló annyira óvatosan készítette elő munkáját, hogy mint a nyomozás során kiderült, előzőleg Schön László vasutastól egy nyilatkozatot zsaroltak ki, amelyben Schön beismeri, hogy látta, amikor F. László a kérdéses csomagot

magához vette. Ugyancsak kiderült a nyomozás során, hogy a két jomsdár a múlt év novemberében ugyanilyen módon megakarták zsarolni Pomázi István vasutast is, de Pomázi nem állt fel nekik. A két zsarolót a rendőrség letartóztatta.

Apponyi a békeszerződés aláírásáról

— A Dacia Távirati Ügynökség jelentése —

ponjtján vagyok, amelynek megosztásáról azonban meg nem történt döntés. Én az irányítást híve maradtam és hátrányosnak tartanám, ha éppen Magyarország akarna ebben a dologban valamilyen módon kiserítezni. Ha kapunk külföldi hitelt, előszörben az ország ujjaépítésre fordítjuk. — Ehez hozzátartozik az önálló jegybank megalapítása is. Én a lehetőség határáig ellenzem, hogy külföldi hitelleket fogyasztási célokra fordítsunk.

— Walder Gyula vezérigazgatónak tervét, hogy a hadikölcsönöket osszuk szét igazságosan minden teherbíró ember között, figyelemreméltónak tartom. Általánosságban csak megismételhetem a hadikölcsönök kérdésében elfoglalt álláspontomat, mert az államnak nemcsak becsületbeli kötelessége, hanem érdeke is, hogy a legnagyobb gondot fordítsa a hadikölcsönökre. A hadikölcsönök növekedését nagyra tartom, mert a nagy tömegek kezén vannak. Egyenesen nemzeti érdek, hogy ezeket a köröket látszólag erősebb megrázkódtatásai megövjük. Az az állam, amelynek sikerül polgárainak az állam hitelében való hittel érintetlenül megőriznie, megbecsületlenül töket tesz felre a jövőre.

— Ami a vagyonadót illeti, erről az állam orvosi megterhelése miatt nem mondhatunk le, azokat a reményekkel azonban, amelyekkel ennek a radikális beavatkozásnak az eredményéhez nyomban a háború befejezése után fuztunk, ma már nagyon le kell szelíteni. Azóta a Karolyi uralom, a bolsevizmus nagyobb károkat okozott az országnak, mint az egész háború. Az adóalap enyhítéseket kellő szigorúsággal fogjuk elbírálni. Mindentelég fenyegetés ellenét készülv az igen nagyfokú megadztatásra. Nekünk sem lesz módunkban, hogy bármiféle fenyegetést is megengedjünk magunknak. Szinte attól felek, hogy még kultúra is szükséglettel a korlátozunk kell.

Azok, akik hamis híreket terjesztenek, az erővelben lévő rendőrség erőteljesen szigorúan büntetnek.

Ügyeletos gyogyshertáran Szard: Nap — Ferencz József-u. 3., Arany Egyszaru — Kossuth-u. 8., István Gondviselés — Homokkert-u. 109., Bocskay — Czegléd-u. 22., Arany Sza — Magyar-u. 52.

A bloká, az önálló bank és a vagyonadó

Bécs, január 7. A „Neue Freie Presse” budapesti munkatársai beszámolót közöltek Károlyi Frigyes báró pénzügyminiszterrel, aki a többek közt ezt mondta Magyarország gazdasági helyzetéről:

— Az Ausztriát és Magyarországot, illetőleg a volt monarchiát érintő likvidáció kérdések komplexumáról a bevakítás előtt semmi véglegeset sem lehet mondani. Magyarország és Ausztria közös sorságaira nézve minden esetre a króta aránya lesz ránk nézve irányadó.

— Pénzünk megmentését nem annyira pénzügyi intézkedésektől várhatjuk, mint inkább az általános pénzügyi viszonyok ja elásától. **Mi most a többékevésbé lepezett blokad állapotában vagyunk.** Megkezdődött a gazdasági tárgyalások cs. b. állammal, a délezlav állammal és Ausztriával, a gyakorlati eredmény azonban egyenlő a semmivel.

— A jegybank kérdésében a teljes különváltás állás-

Uj szénbánya Baranyában

Bécs, január 13. A Neues Wiener Journal jelelti:

A baranyamegyei Sárvár község közelében a napokban véletlenül egy kőszénbányára bukkantak, amelyet a hatóság gyors igénybevételevel azonnal megvizsgáltak. A vizsgálat igen kedvező eredményt hozott, mert két annát is fedeztek fel és mind a kettőben elsőrendű fekete kőszénet találtak.

A bánya elég bővegesen aknázható ki. Hozzávetőleges számítás szerint naponta 100 vagont lehetne kitermelni és ha megfelelő műszaki intézkedések történnék, akkor a szállítást a közeli hetekben már meg is lehetne kezdeni.

Megmarad a közellatási hivatal

A főispán megszüntette az eljárást a közellatási hivatal ellen

A közellatási tanács első üléséről közölt tudósításunkban megemlékeztünk már arról, hogy a közellatási hivatal elleni vizsgálattal megvizsgált köllatási munkáját befejezte és jelöltet a főispán elé terjesztette.

A bizottság jelentése teljes elégtételt eozolgált a közellatási hivatalnak, amennyiben az a felhozott vádpontokat nem találta beigazolhatóknak, sem a hivatali általános működésében nem talált semmiféle kifogásolai vadót; arra a kérdésre azonban, fennmaradjon-e a közellatási hivatal, a bizottság válasza tagadó és más közgazdasági szervek, esetleg a Hangya-szövetkezet ajánlja a közellatási hivatal helyébe.

A vizsgálóbizottság jelentése alapján Mark Endre főispán-polgármester a következő határozatot hozta:

Határozat:

A vizsgálóbizottságnak a hozzáított kérdésekre adott válaszából és azok alapján képződő keretű stakvéleményekből megállapítom, hogy Debrecen város közellatási hivatala ellen Fehér Andor panaszára hivatali elődöm által eirendelt vizálat semmi olyan adatot nem tartalmaz, ami a nevezett közellatási hivatalnak szabálytalan vagy káros intézkedéseit mutatná. Ennek folytán további eljárásnak szüksége nem fereg fenn.

A kiküldött bizottság a hozzáított kérdések egyikére azt válaszolta, hogy a változott viszonyok folytán a közellatási hivatal fenntartásának szükségessége, illetve szervezésének és hatáskörének továbbra is megahagyása nem indokolt. Mithogy ebben a kérdésben Debrecen város bizottsági közgyűlése a múlt hónapban meghozott határozatával, amikor a közellatási hivatal ügyének vezetésére a közellatási tanácsot utabban szervezte és részben annak újabb üzletkört is kiterjesztette a kiküldött vizsgálóbizottság véle-

Cipők

a legszebb és legjobb kivitelben készen és méret után. Lack, bagaria, sevro és box bőrből legolcsóbban beszerezhetők

GRÜN WALD cipőüzeme

Szentesi út 2. sz. szám. (Kölcsházán személyné egyet épületben.)

ményével ellenkező megálapodásra jutott, — nem érzem magam hivatottnak arra, hogy a közgyűlési határozattal szemben állást foglaljak, annyival kevésbé, mert a vonatkozó közgyűlési határozat felelősségei megtámadva nincs, az tehát jogerősnek tekintendő.

Miről Debrecen város tanácsa, a város közellátási hivatala, valamint az utóbbi ellen elrendelt vizsgálat vezetésével megbízott köldöttség Debreczeni Barna dr. elnöke újjan értesítendő.

Debrecen, 1920. január 11.

Márk Endre,

főispáni teendőkkal megbízott polgármester.

A főispán a határozat meghozatalával egyidejűleg ábrátot írtézt Debreczeni Barna doktorhoz, a vizsgálóbizottság elnökehez. Az ábrátban meleg hangon köszöni meg a főispán a bizottság körülményeit, alapos és fáradságos munkáját és Debreczeni Barna dr. kerit meg, hogy köszönetet a bizottság tagjainak tölmacsolja.

Braziliába vándorolnak ki az osztrák-magyar aktív tisztek

A Neues Wisner Tagblatt írja: Sem az osztrák, sem a magyar tényleges tisztek nem találhatnák elhelyezést és megélhetést a békekonzferencia által lecsökentelt létszámú osztrák és magyar hadierőben. Ezért határoztak el nagy számmal, hogy Braziliába vándorolnak ki, ahol új kenyérkeresetet és egzisztenciát remélnek találni.

A délamériai kivándorlást három tarsiáság szervezi. Az osztrák és magyar kivándorlók egyesülete leginkább Argentína felé irányítja a kivándorlókat, az „Új élet” kivándorló egyesület Brazília felé irányít hajókat.

A »Neue Heimat« egyesület osztrák, német és magyar aktív tisztek szervezték, legnagyobb részben aktív tisztek is a kivándorlók. Camilich kapitány szervezte meg az akciót. Megálapodásra lépett a San Pzólói (brazíliai) kormányval, amely többféle kedvezményben részesíti a bevándorlókat. A földet, a fundus infrastruktúrát (marhát, szereszmot, vetőmagot), épületanyagot, az első terméssig való megélhetési eszközöket a brazíliai kormány 10—12 évi részletfizetésre adja kölcsön a bevándorlóknak. A szállásti költségeket a brazíliai kikötőtől a letelepedési helyig a brazíliai kormány viseli. Az első kolónia, amely 200 kis családi birtokból áll, a most kivándorlókkal teljesen benépesül. Fokozatosan újabb és újabb kolóniák fognak létrejönni. A később érkezőknek már könnyebb dolguk lesz, ők majd tovább építenek azon az alapon, amelyet most raknak le az első pionérok.

A mindennapi kenyérért rettetetes harcokat vivó osztrák és magyar államnak nincs módjában, hogy állami akcióit szervezzen a kivándorlás megfelelő irányítására. Így a magánkezelésnek és a bajtársi összejáratásnak a dolga, hogy legyőzzék a nehézségeket. Megindul

egy emberáradat, fiatal, erős, intelligens embereknek és erős asszonyoknak nagy népvándorlása, akik ügyvédek, banktisztviselők, aktív tisztekből saját elszántaságukból lesznek odakint aranyparasztok.

Az új csapat, amelyik most indul el, harminchat családból áll. Több mint 600 család már odakint van. A brazíliai kormány nagy sulyt vet rá, hogy családok vándoroljanak ki. Nőtlen ember csak kivételesen kap engedélyt a beutazásra csakis akkor, ha rokonsági kapcsolat fűzi egyik vagy másik kivándorló családhoz. A teljes munkaképesség, testi alkalmazhatóság az alapfő tétele annak, hogy valakit bebocsássonak. Podgyászt csak annyit visz magával minden bevándorló, amennyit maga tud vinni. A költség: a hajójegy ára és az utlevél költség, rossz osztrák valutában fejenként 7000 korona.

Cvodalatos ezeknek az új világot és új életpályát kereső férfiaknak és asszonyoknak a hátrása és munkakedve.

Diplomáciai összeköttetés Németország és Franciaország között

Kinevezték az új követeket

Páris, január 13. Franciaország és Németország között tegnap óta helyreállított a diplomáciai összeköttetés. Franciaországot Marsilly képviseli Berlinben, Németországot pedig Lersner bárót, a békekonzferencia főnökét nevezte ki párisi követévé.

A volt porosz belügyminiszter monarchista üzenetel

Berlin, január 13. Heine volt poroszországi belügyminisztert monarchista üzenetel miatt hadtörvényszék elé állították. Kiderült ugyanis, hogy Heine összeköttetést tartott fenn Tírtitz volt főtengernaggyal és Ludendorff tábornokkal és veük együtt a monarchia helyreállításán dolgozott.

Francia hajó Bécsben

Bécs, január 13. A C 30. számú torpedóhű, mely a szövetségi Duna-bizottság főnökét, Fatou őrnagyot vitte fedélzetén, Budapestre ide érkezett. Száz év óta ez az első eset, hogy a Duna bécsi ágán francia hajó jelenik meg.

Osztrák-oseh-olasz gazdasági egyezmény

Bécs, január 13. Renner dr. államkancellár közölte a minisztertanáccsal az olasz kormány jegyzékét, amely szerint Olaszország Ausztriának, kereskedelmi forgalma lebonyolítására, rendelkezésére bocsátotta Trieszt kikötőjének északi részét.

A minisztertanács ezután elhatározta, hogy a Cseh-Tórországgal megkötött kereskedelmi egyezményt a nemzeti gyűlés elé terjeszti. Az egyezmény szerint Cseh-Tórországnak kötelezte magát, hogy tíz éven át ellátja Ausztriát az iparához szükséges nyersanyagokkal, viszont Ausztria at-

— Huszonkét éves vagyok, a kadétiskolát jártam ki, kicsit belekóstoltam a háboruba, azóta idehaza vanyok állás nélkül. — mondja az egyik utra-kezes kivándorló. Mire várjak? Éini kell. Tudok dolgozni. Nézzé, milyen kerges a teyere-m.

— Aki öt évig volt a harc tere, az nem ijed meg a munkától — mondja egy harcedzett idősebb tisz — én egy ezredtől óta már mindent megpróbáltam, hogy állást találjak. Kerestem műszaki vagy kereskedelmi foglalkozást. Odakint paraszt leszek. Ée majd felhasználom a műszaki tudásomat a házam felépítésénél. Minden gyarmatosnak speciálisnak kell lenni valamiben. Fődotog, hogy annivalóok lesz odakint. Itt már tőrhetetlen a helyzetünk.

— És a nagyságos asszony? — Főzni és mosni fog és a ruhánkat fogja elkészíteni. Nem lesz divatbáb, de mégis megmarad intelligens asszonyoknak

Azon személyek, akik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan büntetettek.

A harcok a bolsevistákkal

Odessza bevétele

Bukarest, jan. 13. A bolsevisták csütörtökön délután 6 órakor bevették Odesszát. Az a gőzös, amely Odessza és Constanza között Denikin érdekében hetenkint közlekedett be-szüntette járatát.

A bolsevisták szőnyomulása

Varsó, jan. 13. A bolsevista csapatok ellenállás nélküli Cserkov felé nyomulnak. Jerinkovban felhívást intéztek a lakossághoz, amelyben szabadságot és a magántulajdon garantálását ígéri.

Segítség a lengyeleknek

Varsó, jan. 13. Patek külügyminiszter visszaérkezett Londonból. Az újságíróknak kijelentette, hogy a szövetségesek pénzt és fegyvert adnak a lengyel határoknak a bolsevisták ellen való megvédésére.

Békétárgyalások

Varsó, jan. 13. A Polnische Telegraphen Agentur jelenti: A balti államok február 12-én újra összejárnak a bolsevistákkal folytatandó békétárgyalásokra.

Dán önkéntesek Judenic seregében

Kopenhága, jan. 13. A dán külügyminiszter felhívást intézett a lakossághoz, melyben kijelenti, hogy bárkinek szabad önkéntesként belépni Judenic hadseregébe.

Az orosz bolsevikiek közeli békekötésben biznak

Bukarest, jan. 13. Lyonból jelentik az Adeverulnak: A szövetséges és csatlakozott hatalmak elhatározták, hogy Oroszország ügyet véglegesen rendezni fogják, még pedig békés úton. A szovjet-kormány ugyanis hajlandó az entente-hatalmakkal kompromisszumra lépni. Biztosított ad arra, hogy a rendet fentartja és a terrornak véget vet. Ezzel szemben az entente megszünteti a blokádot és lemond arról, hogy Kolceag, Judenic és Denikin akcióképtelen seregei helyett más ellenforradalmi seregeket szervezzen. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy O'Grady angol megbízott már vissza is érkezett Londonból Kopenhágába, hogy Litnovval újra felvegye a tárgyalásokat. Legújabb értesülések szerint a szovjet kormány a litvánokkal is megkötötte a békét.

Kopenhága, január 13. O'Grady angol kiküldött és Litwinow az orosz szovjet-kormány megbízottja között pénteken újra megindulnak a tárgyalások. Azt remélik, hogy 8—10 napon belül a foglyok

engedi Cseh-Tórorszag részére a elvial vasbányák kiakoszási jogát és a terményeknek a bécsi gyárakban való feldolgozását.

Az Adria ügye

Páris, jan. 13. Nitti olasz miniszterelnök tegnap hosszasan tárgyalt Glemenceau miniszterelnökkel és Foch tábornaggyal. Az olasz miniszterelnök ezután elutazott Londonba, ahol átvizsgálják az Olaszországgal 1915-ben kötött szerződést. (Dacia).

Páris, jan. 13. A Tribuna Italiana szerint Anglia és Franciaország együttes jegyzékét intéztek az olasz kormányhoz, amelyben mérsékletre intik az adria kérdésben. Az angol francia jegyzék nem kér O-aszországtól újabb áldozatot, csak arra kéri az olasz kormányt, hogy kívánságait oly mértékben mérsékelje, amely mértékben azok Wilson által elfogadhatók.

A bánati kérdés

Páris, jan. 13. Coanda táboruk, a Marin főszervezőjével folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy a belgrádi kormány hajlandó újra felvenni a Bánátra vonatkozó tárgyalásokat és kész engedményeket tenni Romániának. (Dacia.)

Wilson összehívja a Népligát

Lyon, jan. 13. A Chicago Tribune szerint Wallace, az Egyesült Államok párisi nagykövete Washingtonból azt az értesítést kapta, hogy Wilson elnök abban az esetben is össze fogja hívni a Népek Ligájának tanácsát, ha az amerikai szenátus nem is ratifikálná a békeszerződést. A versaillesi szerződés ugyanis neki tette kötelességévé, hogy összehívja a Népek Ligájának tanácsát. (Orient).

kicsérélése ügyében létrejön a megegyezés.

Litwinow a Socialdemokraten tudósítója előtt azt a nyilatkozatot tette, hogy a béke hamarabb meg lesz, semmint általában gondolják. Megcáfolta azt a hírt, hogy a vörös hadsereg élén német vezérkari tisztek állanak. Nem hisz — mondotta — abban, hogy a japánok segítséget segítséget küldjenek Kolcsaknak. Általában azon a véleményen van, hogy gazdasági alapon igen hamar békét fognak kötni Szovjet Oroszországgal, mert az ententnek szüksége van az orosz nyersanyagokra.

Rendelet.

Elrendeli a téparancsnokság, hogy lakosadók a román tisztek érkezését, valamint eltávolítását a következmények terhe alatt lenti parancsnokságnál 12 órán belül bejelenteni tartoznak.

Téparancsnokság

Gyapjuszövetekben
állandóan választás-
: : ténos raktár : :

Feldheim Testvérek
Király-utca 4. szám.

HIRES.

Közrekerült Návay gyilkosa? A magyar minisztertanács értelmében Budapesten folytatják a kommunista internálását. Az internálás céljából letartóztatott kommunisták között Kritzer Lipót detektívfelügyelő felismerte Návay Lajos gyilkosát, Engi Sándort. Kritzer a kommün idején azon a vonaton utazott, amelyen Návayt a Lenin-fiúk elhurcolták. Kiskunfélegyháza állomáson Engi Sándor véres törrel jött be a kocsiába és eldicsekedett, hogy abban a

A püspök atyafisága.

— Regény —
Irtta: Iványi Ödön. (24)
Esztike alkalmasnak látta a pillanatot arra, hogy bosszút álljon Veronon. Célszerűen hangsúlyozva a szót — azt vetette közbe:

— Csak egy udvarlót? És a főherceg? ... a virszinias? ... Veron nevével. Esztike átadta magát a megtorlás gyönyörének.

— De most már majd én árulkodom én... Tudják meg tehát, hölgyeim, uraim, hogy a fenségét, Salvator herceget, Veron kisasszonynak tetazott elbájoslni. Ő fensége a birodalom legszenvédélyesebb szivarozója bár, de ha a Kurhaus parkjában velünk találkoztok, kész volt a frissen gyújtott virsziniát azonnal eldobni, csak hogy Veronnak a szépet tehesse. És mondhatom, úgy udvarolt, hogy jobban se kellett.

percben ölte meg Návayt. Engi heismerte, hogy terrorista volt és a makói halálvonaton utazott, a gyilkosság elkövetését azonban tagadta.

— **A főispán nem dönt kihágási ügyekben.** Schwartz Lipóiné korcsmárost a rendőrség vizsgáló anyag pazarlása miatt 150 korona pénzbüntetéssel sújtotta. A városi tanács másodfokon helybenhagyta az ítéletet Schwartz Lipóiné fel-folyamodással élt Márk Endre főispánhoz és kérte, hogy harmad fokozatban semmisítse meg a marasztaló ítéletet. A főispán azonban kijelentette, hogy az ügyet nem tartja föltétlenül halaszthatatlannak, de különben sem tartja magát kihágási ügyekben végső fokozat döntésre illetékesnek, mivel ezen ügyekben a belügyminiszter a döntő fórum.

— **A francia elnökválasztás.** Párisból táviratozzák: A sajtó egyértelműen hangoztatja, hogy Franciország új elnöke Clemenceau lesz. A köztársaság mostani elnöke, Poincaré, át fogja venni a kormány vezetését.

— **Kinevezés.** Márk Endre főispán Vácady Sándor volt hadbíró, aki jelenleg a közéleti-mezési ügyosztályhoz van beosztva, tiszteletbeli II. osztályú közigazgatási fogalmazóvá nevezte ki.

— **Wilson nyugalomba vonul.** Rotterdamból táviratozzák. A Times newyorki tudósítója jelenli, hogy Wilson márciusban, mikor elnökségének ideje lejár, visszavonul a közélet teréről. Washingtonban január 6-án az elnök pártja gyűlést tartott s azon olvasták fel Wilson levelét, amelyben közli megmáshatatlann elhatározását, hogy nyugalomba akar vonulni. Mint ahogy rendszeren történelmi szokott, az elnökválasztás előtti most is tömérdek az elnökjelölt. A demokratapárti ujjabban ismét Bryant akarja jelölni.

— **Eljegyzés.** Dickmann Ilonka és Deutsch Ignác eljegyztek. (Mindem külföldi értesítés helyett.)

— **A pénzügyigazgatóság sürgeti az adóbehajtást.** Az állampénztár fizetőképessége egyre gyengül és így bekövet-

kezhetik, hogy a legszükségesebb fizetési kötelezettségeknek sem tud majd megfelelni, ha a köztartozások behajtása a legnagyobb erélyességgel és személyválogatás nélkül nem történik. Ezen célból a debreceni pénzügyigazgatóság megbíza Imre János állami végrehajtót, hogy Debrecen városánál az egyenes adó tartozásoknak, ideértve a jövedelmi, vagyon- és hadi-nyereségadókat is, a közvetett adóknak, a közveltenül lerovandó illetékeknek és egyenes adók módjára behajtandó más kincstári illetékeknek és tartozásoknak a behajtását a legnagyobb körültekintéssel vizsgálja. Egyben megkereste a pénzügyigazgató a polgármestert, utasítsa a városi adóhivatalt, hogy az állami kisküldöttet munkájában támogassa.

— **Közönetnyilvánítás.** A Debreceni Első Tákarékpénztár Tunyogi Szűcs Kálmán elhalálózása alkalmából koszorú-megváltás címén 200 koronát adományozott rokkant katonák javára. A nemesszívű adakozónak ez uton mond halás közönetet Debreczen sz. kir. város népjóléti hivatala.

— **Szibéria — japán gyarmat.** A Romania Noua írja: Az Egyesült Államok által Japán részére Szibériában biztosított szabad kéz politikája oly gyümölcsöket terem a fölkelő nap országára számára, amelyekért hiába vérezt az 1904 iki orosz-japán háboruban és tíz évvel később a világháboruban való kedvező helyzete sem szerezte meg számára. Most a bolsevizmuntól való rettegés Japán riválisait engedékenységre bírta, aminek következtében Szibériát, a világ legnagyobb gyarmatát már egyszerű magáéának mondhatja. Ha Japán itt állandóan berendezkedhetik, ennek az óriási földterületnek minden képzeletet felülhaladó gazdag erőforrásai beláthatatlan fejlődési perspektívát nyitnak a feltörekvő új nagyhatalom számára. A sárka veszedelem árnyéka ime rákerül a szibériai fehér hőmezőkre.

— **A katonai kincstár csatlója.** Sós János sámsoni lakos 12,000 korona erejéig megkárosította a katonai kincstárt és megszökött. Sós ugyanis 12,000

korona előleget vett föl egy nagyobb burgonyaszállítási üzletben, a szállítást azonban nem kezdte meg, mikor pedig sürgetnik ezdték, elűnt Sámsonból. Márk Endre főispán akkor ellene a debreceni állam-ügyészségnek bűnvádi följelentést tett. Most erről szerzett értesülést a főispán, hogy Sós Jánost elfogták a följelentés következtében és a nyiregyházaai ügyészségen van előzetes letartóztatásban. A főispán ennek folytán a nyiregyházaai ügyészségnél is megtette Sós ellen a bűnvádi följelentést.

— **Repülőgépen a déli sarkra.** Hagabói táviratozzák, hogy Londonban most alakult meg az a déli sarkú expedíció, amely júniusban indul utak azzal az elhatározással, hogy minden körülmények között eljuttatja a déli sarkig. A terv az, hogy a déli sarkot övező jéghegyeket repülőgépekkel fogják átrepülni és a déli sarkról dróttal táviróösszeköttetést létesítenek a civilizált világgal. Az expedíciót John Cope vezeti, aki tagja volt annak idején Shackleton expedíciójának.

— **Az oroszcsászár beteg.** A „Berliner Tageblatt”-nak jelentik Prágából, hogy II. Vilmo gyenge és nagyon megöregedett. A volt császár nemsokára Harnsdomba költözik, ahol egy kastélyt vett.

— **Stengel fogbetegnek.** Kazinczy-u. 6. december 1-16! csak d. n. 2-5-ig rendel.

— **Férfi valour és flex.** Kalap-udvarosok Frank Edénél, vármegyeháza mellett.

— **Sándor Aladár és fivére.** Fogászati és fogtechnikai laboratorium Széchenyi-utca 23.

— **Jogi könyvek érkeztek.** a Gardos könyvkereskedésbe (Egynáz tér 19) és pedig Papp: Államszámvitel, Kis: Római jog, Somló: Jogbűncselel, Novák: Magánjog, Kosutány: Egyház-jog stb., stb.

Azon személyek, akik hamis híreket terjesztettek, az országban levő rendőrségek értekezésben nyilvánosan büntetettek.

szott. Elbeszélte a vadászat egy epizódját s a bonmot t, amit a főherceg az esetre mondott.

A társaság legjobb lövéje, Zányi Gábor adott okot a talpessélt bonmot-ra. Az ország első lövéje nem talált el egyetlen vadat sem. »Mindem vad nyakába egy-egy kélgarast kellett volna akasztani: akkor a gróf elől egy sem menekül meg.« Ezt mondta a főherceg. A kélgarastak pedig az a történet, hogy a híres lövő, passzióból, lavagóba dobott kélgarasokat szökött átállóni. Csak ritkán hibásolt.

A bonmot fölött mindenki mosolygott, egyedül Veron nem. A gróf nevének említése, mint egy ötés, úgy hatott rá. Összerögzött. Az erőfeszítésben, hogy cipalástolje rossz, zavaros érzését: az arca föllengolt.

Kanut látta csak Veron arcán a hirtelen változást. Meggöközve, szinte kérdően, hosszán nézett a szép leányra, aki érezte e tekintetet, de csak idő múltán

tudta viszonozni. Ez a tekintet ismét nyugodt és tiszta volt. Kanut úgy érezte, mintha valami ki nem fejezhető, alakatlan, rossz sejtés, hideg, sötét felhőként suhant volna át a lelkén és aztán egyszerre kisütött és kintisztult minden — attól a két fényes, meleg, barna szemtől...

Az inas lépett be egy levéllel. Kanutot hívatta a miniszter. A nagymama legidősebb unokája, a méltóságos államtitkár legényes, szinte diákos, vidám készséggel szellett a miniszterhez — azzal bucsusva el a társaságtól, hogy este a páholyban fogok találkozni... Kanut, amint a lépcsőn lesietett, rajtakapta magát, hogy vigyor fölyörész és botját sunogtatja. Akár csak egy jószág, aki rendez-vousra indul. Pedig dolgozni ment. Kemény munka várt rá. Hanem a kedve régen nem volt már ilyen világos...

(Folyt. köv.)

FOGASZATI MUTEREM
Schuszter Ferenc Vár-
utca 11. szám alatt.

— Elismert legjobb szabó férfi főhársművek Frank Edénél, vármegyeháza mellett.

Villamos szabásba, vad legekomplicáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Stréchenyi utca 55.

— Fogorvosok és fogtechnikusok figyelmébe. Arany korona beengerlést, forrasztó készíltést és kivágásokat azonnal készít Weisz Mihály és társa Debreczen, Püspöki palota. Ugyanítt 14. kar. karika gyűrűt 24 óra alatt készít.

SZINHÁZ

A SZINHÁZAK MYSORA
Csokonai színház

Szerda: C) bérlet. Lili bárónő, operett. Csütörtök: A) bérlet. Koldus gróf, operett.

Péntek: B) bérlet. Koldus gróf, operett. Szombat: Délután: Heidelbergi diákélet, vigjáték. Este: C) bérlet. Koldus gróf, operett.

Vasárnap: Délután: Lili bárónő, operett. Este: Koldus gróf, operett.

Vigszínház

Szerda: Himfy dalai, vigjáték. Csütörtök: Himfy dalai, vigjáték. Péntek: Heidelbergi diákélet, vigjáték, Szombat: Piros bugyellárás, népszimű, Vasárnap: Délután: Sárga Blim, szimű. Este: Piros bugyellárás, népszimű.

A színházi iroda hírei:

Himfy dalai vigjáték ma kerül színre új betanulással a Vigszínházban. Főbb szerepeket játszanak: Bihari Áron, Szigeti Ida, László Gyula, Bihari László, Marni Gizl. — Koldus gróf operettben O. Hilbert Jenke, Makksi Magda, Árkosi Olga, Káldér, Szigeti, Szabó Gyula, Varga Simon, Egyed Lenke és Virághaty játszik a főszerepeket. A híres Assher operettet Irma Béla rendezi és Mátyás király dirigálja. Elsőző csütörtöki kerül színre Csokonai színházban. — Piros bugyellárás a legszebb népsziművek egyikét eleveníti fel a színházban. — Bohém szerelem Rényi-Liszt operett újdonságából folynak esztendőszert a próbák. A nagy sikerre számot tartó újdonságot a szerző Rényi rendez. — Heidelbergi diákéleti méréseket helyarákkal szombaton délután kerül színre a Csokonai színházban.

Robe a divatkirály. Különösen a debreczeni hölgyeknek kíván kedveskedni a variáció igazgatósága, mikor fellépő világlágerként Robe-t, a divatkirályt. Szenzációs feltűnést fog kelteni a mester párizsi modelljeivel, melyeket vég selymekből öt perc alatt a színpadon készít, alj pongyola, köpeny, estélyi toilette baszkorkányos ügyességgel kerülnek ki a mester kezei alól, hogy a közönségnek bemutassa a legújabb párizsi divat kreációkat. Csütörtöki lép fel először a variációban és tekintve a valószínűleg nagy érdeklődést, jegyelővétel csütörtöki délután a variáció pénztáránál.

A Variáció csütörtöki megnyitó előadásán lép fel elő-

ször a rendkívüli hájos és nagy tehetségű Szántó Manci a nagyváradi varieté kedvence és Kállai Sándor kiűző táncos komikus, Váradi Ferenc a kolozsvári varieté komikusa, mind kiűző új műsorral. Fellépnek még a régikedvenceink: Major Lonczai Krampera Lóna, Kun Sándor, ugy szintén az Irrsa komikus akrobaták és Fernando Attila humorista.

Havas szerelem dráma négy felvonásban. Gyönyörű felvételével és a színészek kiváló játékával élénk feltűnést fog kelteni ez a film. Bemutatja ma és holnap csütörtöki az Apollo.

Azok személyek, akik nemis híreket terjesztettek, az érvényben levő rendelkezések értelmében büntetve vannak.

Kérem a tisztelt közönséget, hogy egyelőre a prólék nem lesz, azonban egész prima

Liba

hölgy 44 korona.
Zsirnakvalóra előjegyzést elfogadok

Lusztig
Arany János utca 52. szám.

MEGJELENT
A
MAGYAR NAPTÁR
1920 ÉVRE
ÁRA 8 KORONA
10% FELÁR
KAPHATÓ
MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN

Értesítem
a nagydídemű közönséget, hogy
Tüzifa
telepemet Miklós-utca végén Szoboszlói utca 1. szám alatt megnyitottam, ajánlok lögy- és akácfa öleket és aprítva bérhez szállítva legolcsóbb naplárak mellett. Pontos mérlegelésért és kiszállításért felelősséget vállalok. Kereskedőknek és szűcsöknek előnyös a. Rendeléseket felvessék **Piac utca 58. II. em. 38. ajtó és telepemen.** Szives támogatást kér

Polyánszky Oroszt
tüzifa kereskedő.

Értesítés.
Óras- és órszerüzletemet
Hagyadt utcából
Varga-u. 1. sz. alá
Ipar és Kereskedelmi Bank épületébe helyeztem.

APRO HIRDETÉSBA.

POSTA.

Juliska
Miért nem irádás? Tudja nagyon jól, hogy szívem tele van a maga iránt érzett mély, őszinte szeretettel. Hallgatósra költésbejeit, borús gondolatokat ébreszt bennem, Irjon azonnal. K.

M.-a.
Nagyon, de nagyon csalódik, ha azt hiszi, hogy hűtlensége miatt a Tiszának megyek. Oh nem. Először is a Tisza igen messze van, másodszor pedig maga nem érdemli meg. I.

Egy
intelligens csinos leány keresi egy tisztességes gavalér ur ember ismerettségét. Levelet kérek „Nusi” jellegre a kiadóhivatalba.

Urak!
Egy intelligens fiatal özvegy asszony keresi oly ur ember tisztességes ismerettségét, ki öt pár ezer koronával kiegészítendő Belső vidéki földbirtokos, kinek anyja van, elvinné a nyárig, míg haza tudna menni. — Levelet kérek „Tanyára” kiadóhivatal.

VÉTEL.

Vessék és adok mindenféle ékszert, aranyat, ezüztöt és drága kőveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

Szépirodalmi
könyveket jó állapotban levőket vessék. Cím a kiadóban.

Keresek
megvételre ruhaakasztókat, felülbelyegzett belyegget vessék. Bika bérház II. em. 2 ajtó.

ELADÁS.

Sarok ház
került a város közepén eladó. Cím a kiadóban

Pallas
Nagy Lexikon teljes 18 diszkóttéti mű eladó. Cím a kiadóban.

Eladó
házhelyek 200-300 négyzetűl területet a Gyermekmenhely mellett Mester utca végén Csígekerti utcára és Balmazújvárosi utra, frontál Értekezhetni G. Szék. Bankjánál, Kossuth utca 17.

Antik
szalon asztal eladó. Cím a kiadóban.

Jó forgalmu helyen
lévő ház kiűző menetű pékséggel eladó, esetleg bérbeadó Cím a kiadóban.

Eladó
papírszabó gépműlyítő gép Értekezhetni lehet Kossuth utca 26. sz. alatt.

KERESLET.

Aranyat-üzűttöt magas áron vessék Schiffmann ékezeréaz, Piac-utca 67. sz.

A Földesi

„Hanyaga Fogvasztási Szövetkezet” feltevezési állására fabr. 1-re pályázat nyitattik. Ajánlatokat jan. 20-ig fogad el az igazgatóság.

Tanulóleányok
nyomdánkban és könyvkötészetünkben azonnal felvételnek.

Különbejárati
butorozott szobát keresnek a főfőosztályos Ajánlatok Vasbutorgyárba intézendők.

VEGYES.

Román
nyelven kérvényeket készíték Schwarz, Széchenyi-utca 31.

Német
nyelvben sikeres oktatást nyujtok a tanuló lakásán, kezdőknek, haladóknak elől és vacsoráért esetleg díjazásért. „Nyolvmester” jellegre a kiadóba.

Román nyelvre
mindenféle kérvényeket írok. Halmovits, Piac-utca 30. sz.

Fehérmű
gyermekrubavarrás, modern harsnyafejelés vagy bármilyen kezimunka jutányos áron készíti Csapó u. 33. sz.

Román nyelvre
írunk és fordítunk bármilyen kérvényeket Ogonovský és Gabányi, Kossuth-utca 11., dr. Balley iroda.

Rövid pár nap alatt elfogyott a kiadásunkban rendkívül nagy mennyiségben megjelent

ELŐJEGYZÉSI NAPTÁR
AZ 1920. ÉVRE.

A minden oldalról megnyilvánult nagy érdeklődésre tekintettel, a nehéz előállítási viszonyok dacára, ezen naptárak újabb kiadását határoztuk el, miért is kérjük a viszonteladással foglalkozó cégeket, hogy megrendeléseiket a lehető legrövidebb időn belül hozzánk eljuttatni sziveskedjenek, mivel a naptárakat most már csak korlátozott mennyiségben állítjuk elő. A rendeléseket beérkezés sorrendjében intezzük el. Megrendelhető **HEGEDÜS ÉS SÁNDOR** irodalmi és nyomdai részvényiársaság könyvkereskedésében és lapunk kiadóhivatalában.

Cosmetikai intézetemet
Széchenyi utca 16. szám alól Simonffy-utca 7. szám alá helyeztem át, kibővíve hölgyfodrászattal és manikűr-szalonnal.

sitavítottok mindenféle arcborítást, szempó, májtot, pattanást 10 nap alatt. Hajszálakat arc, mell- és karrol legrovidebb idő alatt végleg kiirtom. Arcmasszage jutányos bérletben kapható.

Friss Gerbeaud
és Manner desszertek, csokoládé, cacao, cukorka, tea és szardínia :: alandóan kapható ::

Burg Sámuel
fűszer- és csomagüzletében,
Kossuth-utca 19. Csokonai színházzal szemben.

Lindenfeld J. Jenő
fűszer- és rövidáru nagykereskedő,
Degenfeld-tér 7. szám.

Figyelmébe ajánlja
viszonteladóknek a nagy választékban ujjonnan érkező rövid és norinbergi árukat, valamint papirszákokat minden nagyságban :: :: ::

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDÜS LORÁNT
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv. társ.
Cenzurati de Sublocotenentul Rom.